

Informacije o strani

U ovoj jedinici ćemo se baviti meta tagovima koji definišu dodatne informacije o stranici. Takođe, razmotrićemo ID i CLASS attribute koje postavljamo nad HTML tagovima radi daljeg povezivanja sa CSS opisima i JavaScript kodom.

Meta tagovi

<meta> tagovi se postavljaju u head delu strane i njihova uloga je da pruže dodatne informacije o stranici na kojoj se nalaze.

Ipak, te informacije nisu vidljive na prvi pogled od strane korisnika. Pošto se nalaze u head delu stranice, ne prikazuju se u browseru. Te informacije koriste samo browseri radi pravilnog prikaza i pretraživači (Google i ostali) radi indeksiranja stranica. Na primer, meta tagom možemo definisati *encoding* stranice, što je browseru bitno radi pravilnog prikaza tekstova, ali pomoću njih možemo uneti i opis stranice, što će koristiti Google prilikom indeksiranja stranice.

<meta> tag je samozatvarajući i shodno tome nema početak i kraj, a sve informacije su smeštene u atributima nad samim tagom.

Važno je napomenuti da se za sve meta tagove praktično koristi isti tag - <meta> samo sa drugačijim atributima. Ipak, ne možemo kombinovati više različitih atributa u jednom redu, već moramo otvoriti novi <meta> tag. Pogledajmo na primeru, kako bismo razjasnili:

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
<head>
<meta name="description" content="Primer stranice za meta tagove">
<meta name="keywords" content="HTML, Meta, XHTML, lekcija">
<meta name="author" content="Vuk Ninić">
...
```

U primeru iznad vidimo početak jedne XHTML stranice. Prvo je postavljen doctype, zatim HTML tag sa xmlns atributom, otvoren je head tag i u njemu sledi nekoliko meta tagova.

Postavljena su tri meta taga. Iako se koristi isti tag (<meta>), razlikuju se po vrednosti atributa. Obično se koriste dva atributa u svakom meta tagu, a to su **name** i **content**. Prvi određuje tip informacije, dok drugi nosi samu informaciju. Ima i izuzetaka od ovog pravila, čime ćemo se pozabaviti dalje u ovoj jedinici.

Description meta tag

Ovaj meta tag definiše opis, deskripciju stranice. Najčešće se koristi od strane pretraživača kako bi razumeli o čemu govori stranica. Ponekad se pojavljuje u rezultatima pretrage. Mora biti do 155 karaktera.

```
<meta name="description" content="Primer stranice za meta tagove">
```

Pogledajmo primer. Ako u Google pretragu unesemo "Smashing magazine", dobićemo ovakav rezultat:

[Smashing Magazine](http://www.smashingmagazine.com/)

www.smashingmagazine.com/

1 hour ago – **Smashing Magazine** is an online magazine for professional Web designers and developers, with a focus on useful techniques, best practices ...

[Wallpapers](#)

An overview of all articles tagged with "Wallpapers" on Smashing ...

[Smashing eBooks](#)

We care about quality content and work hard to make the ...

[UX Design](#)

Smashing Magazine's subsite with articles on Usability, UX design ...

[50 jQuery Function Demos for ...](#)

Every aspiring web developer should know about the power ...

[Desktop Wallpaper Calendar ...](#)

This post features free desktop wallpapers for May 2012.

[The Smashing Email Newsletter](#)

The Smashing Email Newsletter. By Smashing Newsletter ...

[More results from smashingmagazine.com »](#)

*Prikaz rezultata na Google pretrazi za ključne reči **Smashing magazine***

A sada pogledajmo u sam source stranice (ctrl+U) na www.smashingmagazine.com/:

```

1 <!DOCTYPE html>
2 <html class="no-js" dir="ltr" lang="en-US">
3   <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0" />
4   <meta charset="UTF-8">
5   <title>Smashing Magazine</title>
6   <link rel="alternate" type="application/atom+xml" title="News-Feed"
href="http://rss1.smashingmagazine.com/feed/" />
7   <link rel="pingback" href="http://www.smashingmagazine.com/xmlrpc.php" />
8   <link rel="shortcut icon" href="http://media.smashingmagazine.com/themes/smashingv4
/images/favicon.ico" />
9   <link rel="apple-touch-icon" href="http://media.smashingmagazine.com/themes
/smashingv4/images/appletouchicon.png" />
10
11 <!-- This site is optimized with the Yoast WordPress SEO plugin v1.2.2 -
http://yoast.com/wordpress/seo/ -->
12 <meta name="description" content="Smashing Magazine is an online magazine for
professional Web designers and developers, with a focus on useful techniques, best
practices and valuable resources." />
13 <link rel="canonical" href="http://www.smashingmagazine.com/" />
14 <link rel="next" href="http://www.smashingmagazine.com/page/2/" />
15 <meta name="google-site-verification" content="x8Gef-

```

Prikaz HTML kôda stranice www.smashingmagazine.com

Vidimo da je opis koji je Google dao na rezultatima učitani iz description meta taga same stranice.

Keywords meta tag

Koristi se za unos ključnih reči (engl. Keywords) koje opisuju stranicu. Stavke se odvajaju zarezom unutar atributa. Ranije su pretraživači više obraćali pažnju na ključne reči, dok danas gube na značaju, čak je preporučljivo da ih ne unosimo.

```
<meta name="keywords" content="HTML, Meta, xHTML, lekcija">
```

Robots meta tag

Ovaj meta tag ukazuje alatima pretraživača koji indeksiraju stranice (popularno nazvanim robotima) na koji način da tretiraju stranicu. Možemo postaviti *noindex* ukoliko ne želimo da se naša stranica ne nađe u rezultatima pretrage (nije preporučljivo). Tako će Google, Bing i ostali jednostavno zanemariti ovu stranu kao da ne postoji. Druga opcija je *nofollow* koja označava da stranicu treba indeksirati, ali zanemariti sve linkove koji se na njoj nalaze. Ukoliko se pitate zašto su bitni linkovi, to je zato što roboti nalaze nove stranice preko linkova drugih strana i tako neprestano idu po netu. Primer:

```
<meta name="robots" content="nofollow" />
```

Title tag

Iako ne spada u *pravi* meta tag, title tag stranice se često svrstava u ovu kategoriju (ne koristi meta, već svoj title tag).

Već smo se susreli sa njim na početku kursa. U njemu unosimo naziv (title) stranice koji je veoma bitan pretraživačima kao što su Google, Bing i ostali.

```
<title>Naslov stranice</title>
```

SEO ekspert o meta tagovima

Pošto meta tagovi najviše utiču na aspekt optimizacije našeg sajta za pretraživače (Search Engine Optimisation), evo šta kažu SEO stručnjaci o ovoj temi:

Meta tagovi, koji se nalaze u zaglavlju naše HTML stranice, možda ne igraju značajnu ulogu kada korisnik pregleda sajt, međutim, njihova funkcija do punog izražaja dolazi na stranici sa rezultatima pretrage. Naime, unosom ključne reči na pretraživaču i izlistavanjem rezultata pretrage svi sajtovi se predstavljaju kroz tri standardna elementa: naslov, kraći opis i URL adrese.

Prikazani naslov u stvari predstavlja sadržaj koji se nalazi u Meta Title tagu. Ukoliko naš Meta Title sadrži ključne reči koje je korisnik uneo, one će biti dodatno označene boldovanim tekstom, što će dodatno naš sajt naglasiti kao relevantan izvor informacija koje korisnik traži. Najbolji rezultati se postižu korišćenjem Meta Title taga ukupne dužine do 70 karaktera i sadržajem koji u sebi ima ključne reči u onom obliku koji korisnici unose u polje za pretragu.

Naravno, sledeći sličan princip, sadržaj opisa stranice pretraživač uzima iz Meta Description taga. Vrednost Meta Description taga nije u ključnim rečima. Naime, potvrđeno je da se naša stranica neće rangirati bolje ukoliko Meta Description tag sadrži željene ključne reči. Prava vrednost Meta Description taga je u mogućnosti da utičemo na akciju korisnika. Kada nam već pretraživač daje mogućnost da se predstavimo jednom rečenicom, tada tu mogućnost treba maksimalno iskoristiti, prikazati korisniku šta može da dobije na našoj strani, navesti prednosti koje mi nudimo i dati mu razlog da od svih izlistanih sajtova izabere baš nas.

Meta Keywords tag. Možda se nekada moglo visoko rangirati unosom što većeg broja ključnih reči u Meta Keywords tag, ali to danas definitivno nije slučaj. Prekomerna zloupotreba ovo taga navela je sve vodeće pretraživače da potpuno odbace ovaj meta tag kao parametar u rangiranju. Naš je savet da ne koristite Meta Keywords tag jer nećete imati koristi sa SEO aspekta, a pomoći ćete konkurenciji da vidi na koje ključne reči želite da se rangirate. Konkurenciji je dovoljno da otvori source kod vaše strane i da direktno vidi koje ključne reči su predmet vašeg angažovanja.

SEO je nauka za sebe i dalja razrada te teme izlazi van opsega ovog kursa.

ID atribut

Svaki HTML element može sadržati ID atribut. On se koristi da jednoznačno i unikatno odredi neki element. To znači da na određenoj HTML strani može postojati samo jedan element sa određenom ID vrednošću. Može se ponoviti u drugom dokumentu.

Vrednost ID atributa može sadržati slovne karaktere (mala i velika slova), određene znake i brojeve. Ipak, mora početi slovnim karakterom. Postavlja se kao i svi drugi HTML atributi na početnom HTML tagu:

```
<h1 id="naslov_glavni">Ovo je neki naslov kome je dodeljen ID</h1>
```

ID se danas najčešće koristi za CSS stilizaciju i JavaScript programiranje. CSS može iskoristiti ID kako bi se određeni CSS opis primenio samo na taj jedan element (videćemo kasnije funkcionisanje CSS-a). JavaScript takođe koristi ID na sličan način, kako bi povezao neke elemente strane sa svojim kôdom.

Samo dodavanje ID atributa elementu neće uticati na njegov prikaz. On mu samo dodeljuje oznaku, praktično njegovo ime koje možemo kasnije koristiti ako je potrebno.

ID se naziva i globalnim atributom (*global attribute*) jer se može primeniti na bilo koji element.

CLASS atribut

CLASS atribut je vrlo sličan malopre pomenutom ID atributu, uz razliku da se može više puta pojaviti na jednoj HTML strani. Ponekad je korisno više elemenata označiti istom klasom (CLASS) kako bismo ih odjednom sve stilizovali CSS-om. Drugim rečima, postavimo klasu nad više elemenata i jednim potezom u CSS-u ih sve stilizujemo.

Takođe, razlika u odnosu na ID je ta što jedan element može istovremeno sadržati više klasa. Sve ih pišemo pod znacima navoda u jednom atributu class, ali ih odvajamo razmakom. Pogledajmo primer:

```
<p class="paragraf">Prvi paragraf</p>
<p class="paragraf">Drugi paragraf</p>
<p class="paragraf izdvojen">Treći paragraf</p>
<p class="paragraf">Četvrti paragraf</p>
```

U ovom primeru, možemo isti CSS opis primeniti za sva četiri paragrafa, i dodati drugi opis samo za treći pragraf (preko klase „izdvojen“).

Pitanje koje mi se često postavlja je: „Kako ću odrediti da li da koristim ID ili klasu, i da li ih je uopšte potrebno koristiti?“. Odgovor ne može biti jednostavan i ne postoji samo jedan tačan. Kao što je već pomenuto, ID i CLASS atributi samo određuju i distanciraju neki element od okoline. U različitim okolnostima postavljaćemo drugačije attribute. Takođe, i različiti autori bi u nekim istim situacijama postupili različito, ali bi opet verovatno dobili isti rezultat. Za sada, ne dozvolite da vas ovo pitanje opterećuje, samo **zapamtite pravila i razlike između ID i CLASS atributa.**

Pitanje u jedinici

Da li možemo ponoviti ID atribut više puta na jednoj HTML stranici?

- Da, nema ograničenja.
- Da, do tri puta.
- **Ne.**

Najvažnije iz lekcije

- Meta tagovi se postavljaju u <head> delu strane i nisu direktno vidljivi od strane korisnika.
- Meta tagovi se prvenstveno koriste za SEO.
- ID atribut nad HTML elementom se koristi da jednoznačno i unikatno odredi neki element. Nema ponavljanja na istoj stranici.
- CLASS atribut nad HTML elementom se koristi da odredi neki element ili više njih. Za razliku od ID atributa, može se ponavljati.
- Jedan element može sadržati i ID i CLASS vrednost. Može biti više CLASS vrednosti nad jednim elementom.